
Lähettäjä: Kuntalaisaloitepalvelu <noreply@kuntalaisaloite.fi>
Lähetetty: keskiviikko 11. kesäkuuta 2025 19:36
Vastaanottaja: kaupunki
Aihe: Kuntalaisaloite: Kuntalaisaloite tuuli- ja aurinkovoimateemaisen valtuustoseminaarin järjestämiseksi
Liitteet: Kuntalaisaloite_2025-06-11_43,632_osallistujat.pdf

Saate kunnalle

Ohessa valtuustoseminaarialoitteemme valtuutetuille ja luvitusta käsittelevien asiantuntijalautakuntien jäsenille uuden valtuustokauden alkuun. Odotamme, että aloite käsitellään viivytyksettä ja siihen suhtaudutaan myönteisesti.

Yt. Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys ry,

aloitteen vastuuhenkilöt

Kuntalaisaloite

Kuntalaisaloite tuuli- ja aurinkovoimateemaisen valtuustoseminaarin järjestämiseksi
Parkano

Aloite luotu Kuntalaisaloite.fi-palveluun 10.6.2025

Aloitteen julkaisupäivämäärä 10.6.2025

Esitämme, että Parkanon kaupunki järjestää kuntien tuuli- ja aurinkovoimahankkeiden suunnittelua, kaavoitusta ja luvitusta käsittelevän perehdyttämisseminaarin kaikille vuoden 2025 kunnallisvaaleissa valituille valtuutetuille sekä niille asiantuntijalautakuntien luottamushenkilöille, jotka tulevat tekemään päätöksiä uusiutuvan energian hankkeista. Seminaari tulee järjestää viimeistään vuoden 2025 loppuun mennessä läsnäoloa edellyttävänä tilaisuutena. Valtuustoseminaarin ohjelma tulee rakentaa Luonnonvarakeskuksen (Luke) laatimien politiikkasuositusten "Kuusi tapaa vahvistaa tuulivoiman hyväksyntää" pohjalle.

Hyväksynnän ja oikeudenmukaisuuden rakentumisen keinot

Luonnonvarakeskuksen (LUKE) politiikkasuosituksen mukaisesti kuntien päätöksenteossa tulisi erityistä huomiota kiinnittää siihen, miten ympäristöön, luontoon ja ihmisten elinoloihin ja sosiaaliseen toimintaympäristöön syntyviä haittavaikutuksia ehkäistään, lievennetään ja kohtuullistetaan. Luottamusta suunnitteluprosessiin, palautteen käsittelyyn ja sen huomiointiin tulee parantaa. Päätöksenteon tulisi olla läpinäkyvää ja oikeudenmukaista. Paikallisyhteisöt tulee osallistaa alusta saakka ja varmistaa, että eri sidosryhmien äänet kuuluvat kuntien päätöksenteossa riittävästi heitä koskevissa päätöksissä ja keskustelua käydään aidosti. Yhteisvaikutusten kohtuullistamiseen koetaan erityisen tarpeelliseksi niillä alueilla, joihin uusiutuvan energian hankkeet vaikuttavat eniten.

Energiapolitiikka ja ilmastotyö muodostavat kokonaisuuden, johon kuuluu olennaisesti elonkirjon suojelu ja luonnonvarojen hoito. Elinympäristöjen kytkeytyneisyyden ja luonnonarvoalueiden ja -

tihentymien huomioinnista ja säilymisestä päätetään kunnissa. Alueet, joille elinympäristömenetyksiä tai niiden riskiä ei haluta aiheuttaa tulee kyetä valitsemaan.

Kokonaisvaltaisia hyötyjä puntaroidessa tulee ottaa huomioon eri sektorien aidot mahdollisuudet, kuntien omat päästövähennykset, hiilinielut ja kaava- ja yva-prosessien ulkopuolelle jäävän tiedon kartuttamisen tarve.

Asumisviihtyvyys, veto- ja pitovoima tulisi nostaa esille myös kunnan strategisten tavoitteiden toteuttamisen näkökulmista. Parkanon kaupungin omat strategiset tavoitteet vuoteen 2030 sisältävät mm tavoitteet alueen houkuttelevuudesta niin lähiluontomatkailun kuin vapaa-ajan asutuksen kohteena. Kaupungin (kuntien) strategiset tavoitteet hiilineutraalisuuden ja ilmastotyön kattavuuden osalta tarvitsevat kokonaisvaltaisempaa tarkastelua ja myös muita käytettävissä olevia keinoja työn tukemiseksi.

Seminaarin sisältö ja toteutus:

* Aiheita: Suunnitteluprosessin vaiheistukset, sidosryhmien kuuleminen, ulkoistettujen erillisten kaavoitusprosessien kokoaminen, strateginen suunnittelu, reunaehdot, vaikutukset alueen elinvoimaan (työllistyvyys, veto- ja pitovoima), luontoon ja eläimiin, sekä asukkaisiin ja vapaa-ajan asukkaisiin.

* Erityisesti esiin tulee tuoda asukkaiden ja luonnon näkökulma, joka on ollut puutteellisesti huomioitu hankekehittäjien prosesseissa.

* Karvian ja Parkanon elinympäristön puolesta ry:n sekä Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistyksen asiantuntemus on käytettävissä.

* Ympäristöluvan mahdollisuudet, erilaiset vakuudet

Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys ry:n toiminta-alueeseen kuuluvat jäsenet ovat kuntalaisina jättäneet saman sisältöisen kuntalaisaloitteen myös naapurikuntiin Kihniöön ja Karviaan. Karvian- Parkanon elinympäristön puolesta ry on jättänyt vastaavan esityksen Karvian kuntaan. Seminaari voidaan järjestää kunnan omana tilaisuutena tai kuntien yhteistilaisuutena, mikäli kunnat niin päättävät.

Perustelut seminaarin järjestämiselle:

Päätöksenteon laatu tärkeää pitkävaikutteisissa hankkeissa

Uusien valtuutettujen on päästävä nopeasti sisään tehtäväänsä, ja kokeneempienkin on pidettävä osaamisensa ajan tasalla. Uudet päättäjät päättävät uusiutuvan energian hankkeiden osayleiskaavoituksesta ja tekevät pitkäaikaisia ja merkittäviä päätöksiä. Kunnan on huolehdittava osayleiskaavan laatimisesta ja ajan tasalla pitämisestä, ja kunnanvaltuusto on siitä vastuussa.

Objektiivinen ja riittävän kokonaisvaltainen tieto tarpeen

Päättäjillä tulee olla riittävästi objektiivista tietoa hankkeiden vaikutuksista kunnan talouteen, luontoon, asukkaisiin ja vapaa-ajan asukkaisiin. Päättäjien on ymmärrettävä monimutkaiset vaikutusmekanismit, jotka vaikuttavat vuosikymmenien päähän. Hankkeiden vaikutukset alueen elinvoimaan on käsiteltävä kokonaisuutena. Asukkaisiin ja vapaa-ajan asukkaisiin kohdistuu mm. melu- ja väkijoukkoja sekä kiistämään pyritty omaisuuden arvon lasku. Vaikutukset luontoon ovat kriittisiä erityisesti luonnonsuojelualueiden ja uhanalaisten eläinlajien osalta. Luontovaikutukset ovat erityisen keskeisiä mm. Haitinkankaan ja Kangaslammin hankkeiden osalta.

Hankkeiden yleispiirteiset alkuvaiheet käynnistävät mittavia ja vääjäämättömiä prosesseja Kaavoitusaloitteet käsitellään kuntien hallituksissa ja ne hyväksytään käytännössä aina, sitouttaen kunta prosessiin, vaikka hakemukset ovat hyvin yleispiirteisiä. Esiselvitykset tai maanvuokraussopimukset eivät tule julkisiksi kaava-aloitevaiheessa. Alueiden sijainnit kaava-aloitevaiheessa eivät välttämättä noudata myöskään ylemmän kaavatason ohjausta. Ilman kunnan omaa sijainninohjausta on vaikea hahmottaa, mihin kunta sitoutuu.

Prosessit ovat monimutkaisia ja valmistelu ulkoistettua

Eri lakeihin perustuvan uusiutuvan energian luvitukseen johtavan prosessin eri vaiheet ovat usein vieraita valtuutetuille. YVA- ja kaavoitusprosessit ovat monivaiheisia ja vaativia ja. Yksittäisen tuulivoimahankkeen valmistelussa ei tehdä riittävää kokonaisarviointia. Valmistelun hallinta on siirretty pitkälti ulkopuolisille hanketoimijoille ja näiden valitseville konsulteille. Päätösesittelyjen eri vaiheissa tukeudutaan hanketoimijoiden esittelyyn. Kuntalaisten ja asiantuntijoiden palautetta ei ole suoraan perehdytty, vaan se on suodattanut hankekaavoittajan tai YVA-yhteysviranomaisen kautta.

Lainsäädäntö säätelee kaavoitusvastuun kunnalle ja sen päättäjille

Alueiden kehittämislain (132/1999) 36 §:ssä säädetään yleiskaavan laatimistarpeesta, jonka mukaan kunnan tulee huolehtia tarpeellisesta yleiskaavan laatisesta ja sen pitämisestä ajan tasalla. Yleiskaavan hyväksyy kunnanvaltuusto, joten kunta ja sen päättäjät ovat vastuussa yleiskaavoituksesta.

Kunnat tarvitsevat oman energiapolitiikan ja reunaehdot

Kuntien energiapolitiikan tulee huomioida hyvinvointivaikutukset ja minimoida haitat. Arvokkaat alueet tulee suojella ja hankkeiden yhteisvaikutukset arvioida laajasti. Päätöksenteon tulee olla läpinäkyvää ja oikeudenmukaista, osallistaen paikallisyhteisöt. Kunnan tulee selkeyttää energia- ja ilmastopolitiikkansa strategiaa ja reunaehdoja hankkeille, turvaten kuntalaisten perusoikeudet sekä luonnon ja ympäristön arvot. Kunnan päättäjien tulee osata asettaa hankkeille reunaehdot esimerkiksi edellyttämällä hankkeilta ympäristölupa.

Kuntakohtaisia esimerkkejä vireillä olevista hankkeista ja niiden ongelmista

* Karvia: Haitinkankaan tuuli- ja aurinkovoimahanke (Elements Suomi Oy). Satakunnan maakuntakaavan 2050 taustaselvityksessä todetaan alueen sijaitsevan merkittävän luontoalueen keskellä ja sen toteuttamisen pirstovan luontoaluetta sekä aiheuttavan kielteisiä vaikutuksia lintujen elinympäristöihin ja pesäpaikkoihin. Lisäksi äänet, valot ja välke voivat heikentää viihtyisyyttä lähialueilla. Lähivaikutusalueella on maakotkareviirejä, uhanalaista linnustoa ja metsäpeuralle soveltuvia elinympäristöjä.

* Parkano: Kangaslammin tuuli- ja aurinkovoimahanke (Pohjan Voima Oy). Alue ei sisällynyt Pirkanmaan maakuntakaavan tausta-aineistoon, mutta se tuotiin mukaan myöhemmin. Kangaslammin ja Karvian Haitinkankaan hybridihankkeet sekä Pirttijärven aurinkovoimapuiston laaja hanke sekä niistä aiheutuvat haitat ulottuvat samalle lähivaikutusalueelle.

* Muut hankkeet kuntien rajoilla: Edellä mainittujen hankkeiden lisäksi valmisteilla on useita muita hankkeita Karvian, Parkanon ja Kihniön rajoja myös maakuntia ylittäviä hankkeita. Kunta- ja maakuntarajojen vuoksi pirstaloituva päätöksenteko tekee yhteisvaikutusten kohtuullistamisen ja vaikutusten kohteeksi joutuvien huomioimisen tarpeen erityisen huomattavaksi. Usealle alueella syntyy lisäksi merkittäviä vaikutuksia liityntäverkkojen rakentamisen vuoksi.

Lisätiedot

<https://www.sll.fi/ylasatakunta/artikkelit/kuntalaisaloitteet-parkanoon-kihniöön-ja-karviaan/>

Vastuuhenkilöt

Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys ry / (Parkano), Parkano / Parkano

Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys ry/ co

Vastuuhenkilöt

Parkano / Parkano

Osallistujia yhteensä 6

Osallistujaluettelo liitteenä

Aloitteeseen on lisätty 1 liiteJos ja video

Liitteet ovat katseltavissa ja ladattavissa aloitteen sivulla Kuntalaisaloite.fi-palvelussa

Video on katseltavissa aloitteen sivulla Kuntalaisaloite.fi-palvelussa.

Kunta voi lisätä vastauksen aloitteelle kuntalaisaloite.fi palvelussa tekstinä ja/tai liitetiedostona.

Kunnan vastaus tulee julkiseksi verkkopalvelussa.

Huom. Kunnan vastaus ei saa ilman henkilön lupaa sisältää yksityishenkilön nimeä, sähköpostiosoitetta, puhelinnumeroa tai muuta yksityistä henkilötietoa.

Lisää kunnan vastaus aloitteeseen:

<https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/municipality-login?management=ZENo3GDjGUon3NWM2vwlEotu9vEEx1SLix250lcr>

Tämä viesti on lähetetty Kuntalaisaloite.fi-palvelun kautta. Aloitteen otsikko ja sisältö on tarkastettu. Lisätietoja, vastuuhenkilöiden tietoja ja saatetta ei ole tarkastettu.

Katso tämä aloite Kuntalaisaloite.fi-palvelussa
<https://www.kuntalaisaloite.fi/fi/aloite/43632>

Epäiletkö että viesti tuli väärään osoitteeseen? Ole hyvä ja poista tämä viesti.

Kuntalaisaloite / Invånarinitiativ

Parkano / Parkano

Aloite läheletty kuntaan / Initiativet skickats till kommun 11.06.2025 19:36:18

Aloitteen otsikko / Initiativets titel

Kuntalaisaloite tuuli- ja aurinkovoimateemaisen valtuustoseminaarin järjestämiseksi

Osallistujat (Kunnan asukkaat 5 kpl, muut 0 kpl)

Deltagar

	Pvm Datum	Nimi Namn	Kotikunta Hemkommun	Jäsenyys Medlemskap	Kotikunta vahvistettu Hemkommun verifierad
1	10.06.2025		Parkano / Parkano		X
2	10.06.2025		Parkano / Parkano		X
3	10.06.2025		Parkano / Parkano		X
4	10.06.2025		Parkano / Parkano		X
5	10.06.2025	Ylä-Satakunnan ympäristöyhdistys ry. (Parkano)	Parkano / Parkano		

Jäsenyysperuste, jos osallistuja ei ole kunnan asukas

1. A: Nimenkirjoitusoikeus yhteisössä, laitoksessa tai säätiössä, jonka kotipaikka on aloitetta koskevassa kunnassa
2. C: Hallinto-oikeus tai omistus kiinteään omaisuuteen aloitetta koskevassa kunnassa
3. D: Aloite koskee kunnan palvelua, jota käytän

Villkor för medlemskap, ifall deltagaren inte är bosatt i kommunen

1. A: Har namnteckningsrätt i ett samfund, en institution eller stiftelse vars hemort finns i den kommun som initiativet gäller
2. C: Äger eller besitter egendom i den kommun som initiativet gäller
3. D: Initiativet gäller en kommunal tjänst jag använder